

**Sprawozdanie Organizatora rodzinnej pieczy
zastępczej za rok 2019**

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.), która obowiązuje od 01 stycznia 2012 roku wprowadziła instytucję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy m.in. przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez Starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania.

Zgodnie z zarządzeniem nr 137.2011 Starosty Wołomińskiego z dnia 14 października 2011 r., na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Wołomińskim zostało wyznaczone Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Od stycznia 2012 roku w związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) Rodzina zastępcza:

- a) spokrewniona,
- b) niezawodowa,
- c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcje pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,

2) rodzinny dom dziecka.

Tabela numer 1 przedstawia liczbę wszystkich rodzin zastępczych oraz liczbę dzieci w nich przebywających z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w roku 2019.

Tabela 1. Łączna liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w nich przebywających w roku 2019 r.

Typy rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci (dzieci mogą być w ciągu jednego roku przenoszone do innych form pieczy zastępczej).
Spokrewnione	134	170
Niezawodowe	88	112
Zawodowe	4	10
Pogotowie rodzinne	1	20
Rodzinne domy dziecka	6	45
Ogółem w roku 2019	233	357

Źródło: dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Tabela numer 2 ukazuje liczbę wszystkich rodzin zastępczych i dzieci w podziale na poszczególne gminy z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej

w ciągu całego roku 2019. Największa liczba rodzin zastępczych funkcjonuje na terenie gminy Wołomin 54 rodziny, 33 rodziny zastępcze na terenie gminy Marek, 28 na terenie gminy Ząbki i 27 na terenie gminy Radzymin. Gminami w których funkcjonuje najmniej rodzin zastępczych są Strachówka 3 rodziny zastępcze, po 9 rodzin w gminie Dąbrówka i Jadów, 12 rodzin zastępczych w gminie Poświętne.

Tabela 2. Łączna liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w roku 2019 w podziale na gminy.

lp	Gmina	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1	Dąbrówka	9	14	spokrewniona	7	9
				niezawodowa	1	1
				rodzinny dom dziecka	1	4
2	Jadów	9	11	spokrewniona	5	6
				niezawodowa	4	5
3	Klembów	13	23	spokrewniona	6	6
				niezawodowa	5	6
				rodzinny dom dziecka	1	8
				zawodowa	1	3
4	Kobylka	16	22	spokrewniona	7	8
				niezawodowa	8	11
				zawodowa	1	3
5	Marki	33	43	spokrewniona	18	25
				niezawodowa	15	18
6	Poświętne	12	15	spokrewniona	7	8
				niezawodowa	5	7
7	Radzymin	27	61	pogotowie	1	20
				spokrewniona	13	16
				niezawodowa	12	16
				rodzinny dom dziecka	1	9
8	Strachówka	3	4	spokrewniona	2	3
				niezawodowa	1	1
9	Tłuszcz	14	20	spokrewniona	10	13
				niezawodowa	4	7
10	Wołomin	54	88	spokrewniona	34	45
				niezawodowa	16	17
				rodzinny dom dziecka	3	24
				zawodowa	1	2
11	Ząbki	28	37	spokrewniona	17	22
				niezawodowa	10	13
				zawodowa	1	2
12	Zielonka	15	19	spokrewniona	8	9
				niezawodowa	7	10
Ogółem		233	357	ogółem	233	357

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Tabela numer 3 przedstawia liczbę rodzin zastępczych oraz liczbę dzieci w nich przebywających na dzień 31.12.2019 roku z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Tabela 3. Liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w nich przebywających stan na 31.12. 2019 r.

Typy rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci (dzieci mogą być w ciągu jednego roku przenoszone do innych form pieczy zastępczej).
Spokrewnione	114	145
Niezawodowe	79	100
Zawodowe	4	10
Pogotowie rodzinne	1	9
Rodzinne domy dziecka	6	41
Ogółem w roku 2017	204	305

Źródło: dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Tabela numer 4 przedstawia przekrój form pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie Powiatu Wołomińskiego oraz obrazuje liczbę rodzin zastępczych z podziałem na chłopców i dziewczynki. W grudniu 2019 roku objętych pomocą i różnego rodzaju wsparciem były **204** rodziny zastępcze. Umieszczonych w nich było **305** dzieci.

Tabela 4. Typy rodzin zastępczych funkcjonujących w Powiecie Wołomińskim i liczba dzieci w nich umieszczona- stan na 31.12.2019r.

Typ rodziny	Liczba rodzin			Liczba dzieci		
	Ogółem	w tym na wsi	w tym małżeństwa	Ogółem	w tym chłopcy	w tym dziewczynki
Rodzina zastępcza spokrewniona	114	35	53	145	79	66
Rodzina zastępcza niezawodowa	79	25	45	100	47	53
Rodzina zastępcza zawodowa	4	2	4	10	6	4
Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	1	1	1	9	4	5
Rodzinny dom dziecka	6	3	6	41	19	22
Ogółem	204	66	103	305	155	150

Stan na 31.12.2019 Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Tabela numer 5 ukazuje liczbę rodzin zastępczych i dzieci w podziale na poszczególne gminy z którymi współpracował Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na koniec grudnia 2019 r.

Tabela 5. Liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w podziale na gminy stan na 31.12.2019 r.

lp	Gmina	liczba rodzin	liczba dzieci	typ rodziny	liczba rodzin	liczba dzieci
1	Dąbrówka	8	12	spokrewniona	6	7
				niezawodowa	1	1
				rodzinny dom dziecka	1	4
2	Jadów	8	10	spokrewniona	5	6
				niezawodowa	3	4
3	Klembów	13	23	spokrewniona	6	6
				niezawodowa	5	6
				rodzinny dom dziecka	1	8
				zawodowa	1	3
4	Kobyłka	15	21	spokrewniona	7	8
				niezawodowa	7	10
				zawodowa	1	3
5	Marki	28	36	spokrewniona	16	22
				niezawodowa	12	14
6	Poświętne	8	10	spokrewniona	3	3
				niezawodowa	5	7
7	Radzymin	24	45	pogotowie	1	9
				spokrewniona	11	13
				niezawodowa	11	15
				rodzinny dom dziecka	1	8
8	Strachówka	2	3	spokrewniona	1	2
				niezawodowa	1	1
9	Tłuszcz	11	16	spokrewniona	7	10
				niezawodowa	4	6
10	Wołomin	48	78	spokrewniona	29	39
				niezawodowa	15	16
				rodzinny dom dziecka	3	21
				zawodowa	1	2
11	Ząbki	24	32	spokrewniona	15	20
				niezawodowa	8	10
				zawodowa	1	2
12	Zielonka	15	19	spokrewniona	8	9
				niezawodowa	7	10
ogółem		204	305	ogółem	204	305

Stan na 31.12.2019r. Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Na terenie Powiatu Wołomińskiego na dzień 31.12.2019 roku funkcjonowały 204 rodziny zastępcze z czego 48 na terenie gminy Wołomin, 28 gmina Marki, po 24 rodziny zastępcze na terenie gminy Ząbki i Radzymina, po 15 rodzin zastępczych na terenie gminy Kobyłki i Zielonki, 13 gmina Klembów, 11 rodzin zastępczych na terenie gminy Tłuszcz, po 8 na

terenie gminy Dąbrówka, Jadów i Poświętne, 2 rodziny zastępcze na terenie gminy Strachówka.

Kolejna tabela numer 6 przedstawia liczbę nowopowstałych rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Tabela 6. Liczba rodzin zastępczych powstałych w 2019 r. i liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w 2019r.

lp	Typ rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1	Rodziny zastępcze spokrewnione	15	22
2	Rodziny zastępcze niezawodowe	20	25
3	Rodziny zastępcze zawodowe	2	5
4	Pogotowie rodzinne	0	14
5	Rodzinne domy dziecka	1	9
OGÓŁEM		38	75

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

W okresie sprawozdawczym powstało 15 rodzin zastępczych spokrewnionych. Utworzonych zostało 20 rodzin zastępczych niezawodowych. Zostały zawarte 2 umowy o pracę z rodzinami zastępczymi zawodowymi i 1 umowa o pracę z rodzinnym domem dziecka. Nie powstało pogotowie rodzinne.

W rodzinach zastępczych spokrewnionych zostało umieszczonych 22 dzieci, w rodzinach zastępczych niezawodowych 25 dzieci, w rodzinach zastępczych zawodowych 5 dzieci.

Do zawodowej rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego w ciągu roku trafiło 14 dzieci, 9 dzieci trafiło do rodzinnych domów dziecka (część dzieci umieszczonych w/w rodzinnym domu dziecka oraz rodzinach zastępczych niezawodowych została przeniesiona z rodziny zastępczej zawodowej pełniacej funkcje pogotowia).

Tabela 7. Liczba rodzin zastępczych rozwiązanych lub zakończonych w 2019 r.

lp	Typ rodzin zastępczych	Liczba rodzin
1	Rodziny zastępcze spokrewnione	20
2	Rodziny zastępcze niezawodowe	12
3	Rodziny zastępcze zawodowe	0
4	Pogotowie rodzinne	0
5	Rodzinne domy dziecka	0
OGÓŁEM		32

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Rozwiązanych lub zakończonych w okresie sprawozdawczym zostało 32 rodziny zastępcze. 20 rodzin zastępczych spokrewnionych i 12 rodzin zastępczych niezawodowych, zgodnie z tabelą numer 7.

Tabela 8. Napływ dzieci do pieczy zastępczej w 2019 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka
				Ogółem w rodz. zastępczych zaw.	w tym pełniących funkcję pogotowia rodz.	w tym pełniących funkcję rodziny specjalistycznej	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego:	22	25	19	14	0	9
1.1.	z rodziny naturalnej	18	8	11	11	0	1
1.2.	z rodzinnej pieczy zastępczej	0	13	3	3	0	4
1.3.	z instytucjonalnej pieczy zastępczej	2	4	0	0	0	0
1.4	Inne	2	0	5 (przekwalifikowania)	0	0	4 (przekwalifikowanie)

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Zdecydowana większość dzieci trafia do rodzinnej pieczy zastępczej bezpośrednio od rodziców biologicznych, którzy w niewłaściwy sposób pełnią funkcję opiekuńczo – wychowawczą.

Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej

Tabela 9. Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej stan na 31.12.2019 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka
				ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	145	100	19	9	0	41
1.1.	sieroctwa	8	13	0	0	0	0
1.2.	pólsieroctwa	13	19	0	0	0	0
1.3.	uzależnienia rodziców, w tym:	54	27	6	2	0	13
1.3.1.	od alkoholu	44	25	6	2	0	10
1.4.	przemocy w	0	4	6	3	0	2

	rodzinie						
1.5.	bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	51	24	7	4	0	21
1.6.	niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	0	3	0	0	0	0
1.7.	długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	12	0	2	0	0	4
1.8.	ubóstwa	0	0	0	0	0	0
1.9.	bezrobocia	0	0	0	0	0	0
1.10.	nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0	0	0	1
1.11.	pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	1	0	0	0	0	0
1.12.	inne	5	9	0	0	0	0
1.13.	Dzieci cudzoziemców	0	1	0	0	0	0
1.14.	Małoletnie matki	1	0	0	0	0	0

Stan na 31.12.2019r. Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

Najczęstszym powodem umieszczania dzieci w pieczy zastępczej jest bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo – wychowawczych powiązana z uzależnieniem rodziców przede wszystkim od alkoholu. Kolejnym powodem jest całkowite sieroctwo i półsieroctwo dzieci. 12 dzieci umieszczonych jest w pieczy zastępczej ze względu na stosowaną wobec nich przemoc w domu rodzinnym.

Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w roku 2019

Tabela 10. Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w 2019 (dzieci po raz pierwszy umieszczone w pieczy)

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka
				ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	22	25	19	14	0	9
1.1.	sieroctwa	1	2	0	0	0	0
1.2.	półsieroctwa	0	6	0	0	0	0

1.3.	uzależnienia rodziców, w tym:	4	3	4	4	0	0
1.3.1.	od alkoholu	3	3	4	4	0	0
1.4.	przemocy w rodzinie	0	0	3	3	0	0
1.5.	bezzadności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	13	12	7	7	0	5
1.6.	niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	0	0	0	0	0	0
1.7.	długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	3	0	0	0	0	0
1.8.	ubóstwa	0	0	0	0	0	0
1.9.	bezrobocia	0	0	0	0	0	0
1.10.	nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0	0	0	0
1.11.	pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	0	0	0	0	0	0
1.12.	inne	1	2	5 (przekwalifikowanie)	0	0	4 (przekwal)
1.13.	Dzieci cudzoziemców	0	0	0	0	0	0
1.14.	Małoletnie matki	0	0	0	0	0	0

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

W roku 2019 najczęstszym powodem umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej była bezzadność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych rodziców biologicznych w połączeniu z uzależnieniem od alkoholu, następnie półsieroctwo 6 dzieci, sieroctwo 3 dzieci, również 3 dzieci umieszczonych było w pieczy zastępczej ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę co najmniej jednego z rodziców oraz 3 dzieci było umieszczonych ze względu na stosowaną wobec nich przemoc w domu rodzinnym.

Okres przebywania w pieczy zastępczej

Z poniższej tabeli wynika, że pobyt dzieci w pieczy zastępczej jest w większości przypadków pobytem długofalowym powyżej 3 lat. Spośród 145 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych 86 przebywa powyżej 3 lat w pieczy zastępczej, a 59 dzieci przebywa krócej niż 3 lata. Z 100 dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej niezawodowej 64 dzieci przebywa w niej powyżej 3 lat, a 36 dzieci przebywa krócej. Z 19 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych 9 przebywa powyżej 3 lat, a 10 dzieci przebywa krócej. W przypadku rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcje

pogotowia rodzinnego pobyt z założenia jest krótkotrwały, spośród 9 dzieci 2 dzieci przebywa dłużej niż 3 lata, 7 dzieci przebywa krócej. Spośród 41 dzieci umieszczonych w rodzinnych domach dziecka 29 dzieci przebywa w nich ponad 3 lata, a 12 dzieci przebywa krócej.

Tabela 11. Okres przebywania dziecka w pieczy zastępczej stan na 31.12.2019r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
		dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
1	2	3	4	5	6	7	9	9
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	145	5	5	6	21	22	86
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	100	4	7	8	11	6	64
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	19	3	3	0	3	1	9
3.1.	pogotowia rodzinnego	9	3	3	0	1	0	2
3.2.	specjalistyczną	0	0	0	0	0	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka	41	0	0	2	7	3	29

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Wiek dzieci umieszczonych w pieczy

Tabela 12. Wiek dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, stan na 31.12.2019r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnych domach dziecka
				ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci w pieczy zastępczej w wieku:	145	100	19	9	0	41
1.1.	poniżej 1 roku	0	0	0	0	0	0
1.2.	od 1 roku do 3 lat	8	6	3	2	0	4
1.3.	4- 6 lat	11	10	8	6	0	6
1.4.	7-13 lat	65	31	6	1	0	18
1.5.	14-17 lat	32	36	2	0	0	9
1.6.	18-24 lat	29	17	0	0	0	4

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

W rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2019 w poszczególnych przedziałach wiekowych było:

- **brak** dzieci poniżej roku;
- **21** dzieci w wieku od 1 roku do 3 lat;
- **35** dzieci w wieku od 4 do 6 lat;
- **120** dzieci w wieku od 7 do 13 roku życia;
- **79** dzieci w wieku 14 – 17;
- **50** dzieci to pełnoletni wychowankowie w wieku 18 – 24 lat pozostający w pieczy zastępczej do czasu ukończenia nauki.

Powody opuszczenia rodzinnej pieczy zastępczej

Tabela 13. Dzieci , które opuściły rodziny zastępcze w 2019

Lp	Wyszczególnienie Powód opuszczenia rodziny zastępczej	Liczba dzieci, które ubyły w 2019 r.					
		z rodzin zastępczych spokrewnionych	z rodzin zastępczych niezawodowych	Rodziny zastępcze zawodowe		z rodzinnych domów dziecka	Ogółem
				Ogółem	w tym pogotowie		
1.	Dzieci do 18 roku życia z tego, które:	13	16	11	11	3	43
1.1.	powróciły do rodziny naturalnej	10	1	6	6	0	17
1.2.	zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej	2	1	5	5	3	11
1.3.	zostały umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	1	0	0	0	1
1.4.	zostały przysposobione	0	1	0	0	0	1
1.5.	zostały umieszczone w młodzieżowym ośrodku wychowawczym	0	0	0	0	0	0
1.6.	Inne (śmierć rodz. zastępczej, wyprowadzka)	1	12	0	0	0	13
2.	Dzieci powyżej 18 roku życia, z tego, które:	11	5	0	0	1	16
2.1.	powróciły do rodziny naturalnej	0	0	0	0	0	0
2.2.	założyły własne gospodarstwo domowe, w tym:	10	5	0	0	1	16
2.2.1.	wyjechały za granicę	0	0	0	0	0	0

2.3.	inne	1	0	0	0	0	1
------	------	---	---	---	---	---	---

Źródło: Dane własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.

Z powyższej tabeli wynika, że 16 dzieci po ukończeniu osiemnastego roku życia założyło własne gospodarstwo domowe i usamodzielniało się.

17 dzieci spośród przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej poniżej osiemnastego roku życia powróciło do domu rodzinnego, 11 dzieci zostało przeniesionych do innej rodziny zastępczej, 1 dziecko zostało przeniesione do instytucjonalnej pieczy zastępczej tj. placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego lub socjalizacyjnego, 1 dziecko zostało przysposobione.

Pogotowie rodzinne

Pogotowie rodzinne jest szczególną formą pieczy zastępczej. Do tego typu rodziny zastępczej dzieci zazwyczaj trafiają na skutek interwencji policji czy pracowników socjalnych. W pogotowiu rodzinnym na terenie Powiatu Wołomińskiego w 2019 r. łącznie przebywało **18 dzieci**.

- 1 dziecko przeniesiono do placówki opiekuńczo –wychowawczej typu rodzinnego,
- 4 dzieci przeniesiono do rodzin zastępczych niezawodowych,
- 4 dzieci powróciła do rodziny biologicznej.

W 2019 roku w pogotowiu rodzinnym zostało umieszczonych 15 dzieci. Na dzień 31.12.2019 r. w rodzinie zastępczej przebywało 9 dzieci.

Ocena sytuacji dziecka i rodziny

Jednym z ważniejszych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest dokonywanie oceny sytuacji dziecka. W przypadku dzieci poniżej 3 roku życia oceny dokonuje się nie rzadziej niż raz na kwartał, w przypadku dzieci powyżej 3 roku życia raz na 6 miesięcy.

Po dokonaniu oceny formułowana jest opinia do sądu.

W 2019 roku były wydane następujące opinie :

- opinia dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej : **434** opinii,
- dokonano : **42** pozytywnych ocen rodzin zastępczych,
- opinia w/s zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi : **21** - z tego wsparcia skorzystało **8** rodzin,
- plan pomocy dziecku - **301**
- na zlecenie sądu zostało sporządzonych **22** opinii o kandydatach na rodziców zastępczych, poprzedzonych wejściem do domu pracownika organizatora.

- opinia dotycząca zasadności/ bądź braku zasadności umieszczenia większej liczby dzieci w istniejącej rodzinie zastępczej - **2**
- przyznanie środków na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu
2 opinie
- opinia w sprawie nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka – **1**

Do Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej łącznie wpłynęło **72** postanowień sądu do realizacji, z czego **58** postanowień (w sprawie **73** dzieci) dotyczyło utworzenia rodziny zastępczej i objęcia jej wsparciem przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej bądź interwencyjnego umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Ponadto na bieżąco odbywały się posiedzenia Zespołu ds. oceny sytuacji dziecka i oceny rodziny zastępczej w łącznej liczbie – **464**.

Współpraca z ośrodkiem adopcyjnym

Odbyły się **3** spotkania z udziałem pracownika Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego dot. formułowania wniosków i oceny sytuacji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, omawiana była sytuacja **13** dzieci.

Pracownicy rodzinnej pieczy zastępczej zgłosili do Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego sytuację **4** dzieci z uregulowaną sytuacją prawną i został wszczęty proces adopcyjny wraz z kompletną dokumentacją.

Dodatkowo na zespoły do spraw oceny sytuacji dziecka jest zapraszany przedstawiciel Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w realizacji swoich zadań między innymi z Sądem Rejonowym w Wołominie wydział rodzinny i nieletnich, odbywały się indywidualne spotkania lub konsultacje z kuratorami zawodowymi i społecznymi.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował z 12 ośrodkami pomocy społecznej funkcjonującymi na terenie Powiatu wołomińskiego w zakresie oceny sytuacji dziecka.

W ramach współpracy odbywały się cykliczne spotkania z asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi lub innymi specjalistami z OPS z którymi pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej ściśle współpracują na bieżąco.

W każdy pierwszy poniedziałek miesiąca odbywają się spotkania pracowników organizatora, koordynatorów z asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi z gminy Wołomin w celu omawiania planów pracy z rodziną i planów pomocy dziecku.

Rodziny zastępcze będące pod opieką PCPR otrzymują wszechstronną pomoc w postaci opieki pracownika organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (koordynatora, pracownika socjalnego, specjalisty pracy z rodziną) oraz pomocy pedagogicznej, psychologicznej, prawnej w ramach poradnictwa rodzinnego a także możliwość skorzystania z pomocy psychiatry. W roku 2019 Specjalistyczna Poradnia Rodzinna przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie objęła pomocą psychologiczną **61** rodziny zastępcze.

Odbyło się **314** spotkań z psychologiem i prawnikiem:

- prowadzono **5** długoterminowych psychoterapii dzieci z rodzin zastępczych, co stanowi **43** sesji terapeutycznych,
- konsultacjami psychologicznymi objęto **21 dzieci** z rodzin zastępczych co stanowi **65** spotkań konsultacyjnych,
- objęto również **56** rodzin (**94** osoby, **159** spotkania diagnostyczne) badaniami na posiadanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, badania były sporządzone na potrzeby opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dot. kandydatów na rodziny zastępcze bądź na potrzeby sądu,
- przeprowadzono **12** diagnoz psychofizycznych dzieci oraz odbyło się **50** spotkań diagnostycznych,
- udzielono **5** osobom z rodzin zastępczych porad prawnych, odbyło się **7** spotkań z prawnikiem.

Mieszkanie chronione-treningowe

Mieszkanie chronione - treningowe jest formą świadczenia pomocy społecznej zorganizowanej dla osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą, mającą na celu przygotowanie tych osób pod opieką specjalistów do prowadzenia samodzielnego życia. Mieszkanie chronione - treningowe zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku oraz w integracji ze społecznością lokalną.

Mieszkanie chronione -treningowe funkcjonuje w Wołominie przy Zespole Szkół

ul. Legionów 85 – usytuowane jest w części po dawnym internacie. Na mieszkanie składa się 6 pokoi. Wychowankowie mogą korzystać ze wspólnej łazienki oraz w pełni wyposażonej kuchni. Miejsce w mieszkaniu chronionym może być przyznane osobie, która osiągnęła

pełnoletniość w pieczy zastępczej, realizuje zapisy Indywidualnego Programu Usamodzielnienia, podpisała kontrakt dotyczący współpracy, a przede wszystkim znajduje się w trudnej sytuacji mieszkaniowej i materialnej.

Pobyt w mieszkaniu chronionym treningowym:

- Umożliwia przygotowanie się użytkowników do pełnej samodzielności poprzez doskonalenie umiejętności prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami życia codziennego;
- Stwarza możliwość do nabycia umiejętności samodzielnego rozwiązywania trudności życiowych, rodzinnych (w tym utrzymywania więzi rodzinnych), emocjonalnym itp. przy wsparciu pracownika socjalnego, opiekuna usamodzielnia i innych specjalistów,
- Uczy ponoszenia konsekwencji za własne decyzje, umożliwia rozwijanie i utrwalanie poczucia odpowiedzialności za siebie i swoje własne życie oraz nabycie umiejętności realnego postrzegania rzeczywistości;
- Uczy pozyskiwania samodzielnego mieszkania;
- Stwarza możliwość w zakresie uzyskania wykształcenia, zdobycia kwalifikacji zawodowych, poszukiwania pracy poprzez rozwój umiejętności prawidłowego wchodzenia w relacje społeczne;
- Pomaga w integracji ze środowiskiem poprzez rozwój umiejętności prawidłowego wchodzenia w relacje społeczne.

W roku 2019 r. w mieszkaniu rotacyjnym- chronionym mieszkało 5 osób z czego:

- wydano 2 decyzje przyznające miejsce w mieszkaniu chronionym;
- wydano 3 decyzje przedłużające pobyt w mieszkaniu chronionym;
- wydano 1 decyzję uchylającą pobyt w mieszkaniu chronionym;
- wydano 5 decyzji zmieniających odpłatność za pobyt w mieszkaniu chronionym.

Szkolenia

Znaczącym zadaniem realizowanym przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej są szkolenia. Organizator systematycznie od kilkunastu lat prowadzi nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz szkoli w/w kandydatów, a następnie zgodnie z ustawą dokonuje ich kwalifikacji.

Przeprowadzane są również szkolenia dla istniejących rodzin zastępczych.

Szkolenie PRIDE

Pracownicy Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Wołominie szkolą rodziny zastępcze programem dla kandydatów na opiekunów zastępczych i rodziców adopcyjnych PRIDE (program zatwierdzony jest decyzją Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nr 8/2018/RZ z dnia 30 lipca 2018 roku).

W 2019 roku odbyło się szkolenie XXVI grupy PRIDE. Szkolenie trwało od 18.01.2019r. do 08.05.2019 r. W szkoleniu XXVI grupy brało udział 14 osób, w tym 2 osoby samotne, (jedna już pełniąca funkcję rodziny zastępczej) i 6 małżeństw (4 będące niezawodową rodziną zastępczą, które zostały zobowiązane do odbycia szkolenia przez sąd rodzinny). Pozostałe 2 rodziny to kandydaci na rodziny zastępcze. Po ukończeniu szkolenia, odbyciu praktyk oraz skompletowaniu niezbędnych dokumentów i po przejściu badań psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji do bycia rodziną zastępczą, komisja kwalifikacyjna przeprowadziła postępowanie kwalifikacyjne do uzyskania zaświadczenia do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. Zaświadczenia uzyskały 4 osoby.

Łącznie w 2019 roku wydano 14 świadectw i 14 zaświadczeń kwalifikacyjnych. Od 08.10.2019 roku do 21.01.2020 roku odbyło się szkolenie XXVII grupy, na które zostało skierowanych 12 osób z czego szkolenie rozpoczęło 10 osób. Koniec szkolenia przypadł na styczeń 2020 r., po tym czasie zostaną wydane świadectwa uczestnictwa i po złożeniu stosownych wniosków rozpocznie się proces kwalifikacji dla kandydatów na rodziny zastępcze.

Szkolenia/Warsztaty/konferencje dla rodzin zastępczych

W dniach 18 i 25 listopada 2019r. odbyły się dwudniowe warsztaty skierowane do opiekunów zastępczych pod tytułem „Wystarczająco dobry rodzic/opiekun”.

Celem warsztatów było poszerzenie wiedzy i doświadczenia na temat więzi poprzez lepsze rozpoznawanie własnych emocji i radzenia sobie z nimi oraz identyfikowanie potrzeb. Zwiększenie pewności siebie w roli opiekuna poprzez pogłębienie świadomości własnych mocnych stron. Zwiększenie kompetencji w zakresie aktywności na rzecz nawiązywania i podtrzymywania relacji z dziećmi.

Warsztaty trwały łącznie 14 godzin i uczestniczyło w nich 15 osób. Prowadzone były przez specjalistów Stowarzyszenia OPTA i Stowarzyszenie Niebieska linia.

Warsztaty/szkolenia dla dzieci z pieczy zastępczej

Dnia 7 grudnia 2019r. w ramach „Mikołajek”, odbyły się warsztaty dla dzieci z pieczy zastępczej pod tytułem „Boże Narodzenie w Europie”. W ramach warsztatów przeprowadzona była pogadanka, quiz dla dzieci związany z obchodzeniem świąt Bożego

Narodzenia w różnych częściach Europy. Dzieci podczas warsztatów robiły różne ozdoby świąteczne a także były przeprowadzone zabawy sensoryczne i różne aktywności ruchowe. Zabawy i działania były dostosowane do wieku dzieci.

W warsztatach wzięło udział około 90 dzieci, które zostały podzielone na trzy grupy według wieku. Dwie grupy w wieku 8 – 13 lat i jedna grupa dzieci w wieku 4-7 lat.

Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2019 r. otrzymało od Wojewody Mazowieckiego środki finansowe w ramach Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej w formie dotacji celowej w wysokości: 107 661,00 zł na dofinansowanie kosztów zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Dodatkowe środki finansowe na realizację zadań wynikają z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W roku 2019 zespół rodzinnej pieczy zastępczej składał się z 12 osób w tym zatrudnionych było 7 koordynatorów.

Projekty unijne

Działania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem”, Działanie 9.1 „Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu”.

Rada Powiatu Wołomińskiego Uchwałą nr XI-112/2019 z dnia 29.08.2019 r. wyraziła zgodę na przystąpienie powiatu wołomińskiego do realizacji projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi Projektowej IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Działanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Projekt „O! Tworzymy Twoją Przyszłość” jest realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie w okresie od 01.07.2019 r. do 31.07.2021 r., a jego ogólna wartość wynosi 839.986,37 zł – dofinansowanie z UE 671 986,37 zł (w tym wkład własny w wysokości 20% wartości całego projektu, tj. kwotę 168.000,00 zł). Stosowna umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w dniu 06.12.2019r. (Umowa nr RPMA.09.01.00-14c107/19-00). Głównym celem projektu jest aktywizacja społeczna, życiowa i zawodowa 60 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zamieszkałych na terenie powiatu wołomińskiego. Projekt jest realizowany w partnerstwie

z Gminą Wołomin oraz Gminą Marki.

Uczestnikami projektu są osoby z niepełnosprawnością - 20 osób (10K, 10M) w wieku aktywności zawodowej, młodzież przebywająca w pieczy zastępczej – 38 osób (24K, 14M), a także 2 osoby z rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej – podopieczni ośrodków pomocy społecznej. Działania projektu skierowane są do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pochodzących z terenu powiatu wołomińskiego, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie oraz Ośrodków Pomocy Społecznej w Markach i Wołominie.

Cel główny zostanie osiągnięty za pomocą celów szczegółowych:

- wzrost świadomości najbliższego otoczenia uczestniczek oraz uczestników projektu oraz społeczności lokalnej o możliwości zmiany trudnej sytuacji życiowej osób biorących udział w projekcie;
- wypracowanie u 60 osób objętych projektem postawy aktywnej w odniesieniu do życia społecznego i zawodowego uczestniczek i uczestników projektu;
- poprawa u 42 osób objętych projektem kompetencji społecznych oraz ukazanie alternatywnego sposobu funkcjonowania w społeczeństwie;
- przełamanie barier mentalnych i fizycznych oraz wzrost kwalifikacji zawodowych ukierunkowanych na trwałe włączenie w rynek pracy.

Wsparcie będzie odbywać się na podstawie ścieżki reintegracji stworzonej indywidualnie dla każdej osoby (indywidualna diagnoza potrzeb i potencjału uczestników) z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej lub zagrożenia sytuacją problemową, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb. Uczestnikom projektu zaoferowano: trening kompetencji życiowych, trening kompetencji społecznych, trening kompetencji osobistych, trening motywacji, poradnictwo psychologiczne, trening pracy, kursy zawodowe, warsztaty ekonomii społecznej, indywidualne doradztwo zawodowe, kursy i szkolenia, warsztaty terapeutyczne, zajęcia psychoruchowe.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie wraz z Partnerami w 2019 r. prowadziło działania przygotowujące do realizacji projektu „O! Tworzymy Twoją Przyszłość”. Obejmowały one m.in. analizę najistotniejszych problemów społecznych i przyczyn wykluczenia społecznego w powiecie wołomińskim, uzyskanie zgody Rady Powiatu Wołomińskiego na przystąpienie do realizacji projektu, przygotowanie wniosku o dofinansowanie, uzgodnienie treści i podpisanie stosownych umów w tym: umowy partnerskiej i umowy o dofinansowanie.

W 2019 roku zostali także zrekrutowani beneficjenci projektu. Przy rekrutacji były

zastosowane zasady równości płci i niedyskryminacji, równego dostępu. Opracowano niedyskryminacyjny pod względem płci regulamin rekrutacji. Poinformowano właściwe terytorialnie organizacje i instytucje, o których mowa w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa o prowadzonej rekrutacji projektu.

W ramach projektu w grudniu 2019 r. rozpoczęto realizację indywidualnych spotkań z psychologiem oraz doradcą zawodowym w celu sprecyzowania potrzeb uczestników, w zaplanowanych zajęciach w Projekcie.

W 2019 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie było współorganizatorem Powiatowego Pikniku Rodzinnego, który odbył się w dniu 09.06.2019 r.

Przez szereg działań artystycznych i sportowych zapewniono mieszkańcom Powiatu Wołomińskiego możliwość relaksu na świeżym powietrzu, promując aktywny wypoczynek, stworzono możliwość do integracji. Wspólna aktywność fizyczna w rodzinie, wspólne wzory spędzania wolnego czasu, podnoszą jakość życia i atmosferę w rodzinie, a co ważne, sprzyjają kształtowaniu się integracji społecznej środowiska społeczności lokalnej.

Inne imprezy/aktywności w ramach integracji rodzin zastępczych i dzieci z pieczy zastępczej

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej rozdał 245 paczek świątecznych ze słodyczami dla wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej z okazji Świąt Bożego Narodzenia.

Dwie rodziny zastępcze były beneficjentami akcji „Szlachetna Paczka”.

Sprawozdanie opracowała:

- Anna Turek – główny specjalista Zespołu ds. Rodzinnej pieczy Zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie.